

Samhällsbyggnadskontoret/Fastighetsenheten

Handläggare: Stefan Noaksson
Titel: Drift- och energisamordnare
E-post: stefan.noaksson@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsen

Uppdrag - Utredda förutsättningar för installation av fler laddstolpar på kommunal mark

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen beslutar:

1. Godkänna rapporteringsunderlaget kopplat till uppdraget "Utredda förutsättningar för installation av fler laddstolpar på kommunal mark" och att uppdraget ska anses vara slutfört.
2. Uppdra åt samhällsbyggnadskontoret att fortsätta utreda möjligheterna för ytterligare installation av laddinfrastruktur på exempelvis allmän platsmark.

Sammanfattning

Norrtälje kommun har gett fastighetsenheten i uppdrag att utreda förutsättningarna för fler laddstolpar på kommunal mark. Utbyggnad av laddinfrastruktur är ett viktigt steg i Norrtälje kommun för att möjliggöra omställning till elektrifierade transporter och bli en fossilbränslefri organisation senast år 2030.

Norrtälje kommuns trafik- och mobilitetsstrategi stipulerar att publik laddning inte ska installeras av kommunen själv utan av externa intressenter. Laddplatser ska inte heller etableras på allmän platsmark utan via nyttjanderättsavtal på kommunal kvartersmark.

Kommunen måste uppfylla lagkrav enligt plan- och byggförordning (2011:338) 3 kap. 20 b § där fastigheter med fler än 20 parkeringsplatser måste ha minst en laddpunkt. En inventering visar att 23 av kommunens byggnader behöver kompletteras med laddpunkter.

Publik laddning bör också etableras på kvartersmark vid pendlarparkeringar och besöksparkeringar till kommunala verksamheter. En analys visar att nyttjanderättsavtal är det bästa sättet att möjliggöra detta och samtidigt skapa konkurrens mellan aktörer.

Kommunen planerar också för fler laddplatser för egna tjänstebilar, eftersom fordonsflottan ska bli fossilfri till år 2030. Kostnaden för publika laddstationer bärs av de externa aktörerna, medan kommunen står för kostnaden för verksamhetsspecifika laddare.

Ärendet

Förklaring av begrepp

Laddinfrastruktur: Samlingsnamn för all teknisk infrastruktur som möjliggör laddning av elfordon.

Laddstation: Geografisk plats med möjlighet till laddning av elfordon, som består av en eller flera laddplatser.

Laddstolpe: Fysisk utrustning/stolpe med möjlighet till laddning av elfordon, som består av en eller flera laddpunkter.

Laddplats/laddpunkt: En parkeringsplats för ett elfordon där möjlighet till laddning av ett fordon i taget finns.

Publik laddplats: Laddpunkt där vem som helst kan ladda och man betalar en avgift till leverantören.

Semi-publik laddplats: Laddpunkt där vem som helst kan ladda och man betalar en avgift till leverantören till exempel under dagen. I detta exempel så kan laddaren vara tillägnad verksamhetens fordon under natten och är då inte tillgänglig för allmänheten.

Verksamhetsspecifik laddplats: Laddare som är helt dedikerade för verksamhetens behov av laddning. Kan tillhandahållas av fastighetsägare.

Övergripande

Enligt beslut på kommunstyrelsens sammanträde 2 december 2024 §244 har fastighetsenheten fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för installation av fler laddstolpar på kommunal mark. Utbyggnad av laddinfrastruktur är ett viktigt steg i Norrtälje kommuns miljö- och klimatstrategi, antagen i kommunfullmäktige 12 oktober 2020 §153, för att möjliggöra omställning till elektrifierade transporter och bli en fossilbränslefri organisation senast år 2030.

Enligt Norrtälje kommuns trafik- och mobilitetsstrategi, antagen i kommunstyrelsen 7 mars 2022 §25, anges att kommunens roll som fastighetsägare innefattar att arbeta för att laddinfrastruktur installeras vid kommunägda fastigheter såsom kultur- och fritidsanläggningar, skolor och sjukvårdsinrättningar.

Samma strategi stipulerar att publik laddning inte ska installeras av kommunen utan av externa intressenter. Laddplatser ska inte heller etableras på allmän platsmark då den är avsedd för ett gemensamt, allmännyttigt, behov och det är problematiskt ur konkurrenssynpunkt att motivera laddinfrastruktur mot andra allmänna intressen, exempelvis trafiksäkerhet och framkomlighet. Installation av publik laddning ska därför utföras av externa intressenter på kommunal kvartersmark.

Att tillgodose kraven för den interna fordonsflottan bör dock utföras i egen regi. Laddstolpar som är helt verksamhetsdedikerade, till exempel för tjänstebilar bör installeras i den takt som anses nödvändigt för att kunna göra den omställning som krävs för att följa Norrtälje kommuns miljö- och klimatstrategi.

Lagkrav

Norrtälje kommun ska följa Plan- och bygglagens (PBL) retroaktiva och framtida krav på ledningsinfrastruktur vid etablering av laddinfrastruktur på kommunägda fastigheter. Detta innebär att Norrtälje kommun måste ta hänsyn till PBL:s regler vid nybyggnation, ombyggnation och för befintliga byggnader.

Enligt Plan- och byggförordning (2011:338) 3 kap, gällande retroaktivt från 10 mars 2021, skall byggnader som inte är bostadshus och som har fler än 10 parkeringsplatser i

byggnaden eller på tomten ha ledningsinfrastruktur till 20 % av parkeringsplatserna och minst en laddningspunkt för elfordon.

Vidare gäller samma regler som nybyggnation vid en ombyggnation för parkeringar på byggnadens tomt om det i samband med ombyggnaden även sker ändringsåtgärder på parkeringen.

För befintliga byggnader gäller enligt Plan- och byggförordning (2011:338) 3 kap, retroaktivt från 1 januari 2025, att befintliga byggnader som inte är bostadshus och som har fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddpunkt för elfordon.

Fastighetsenheten i Norrtälje kommun ämnar följa Plan- och bygglagens (PBL) krav vid både ny- och ombyggnationer genom att säkerställa att laddinfrastruktur beaktas i planerings- och byggprocesser.

Som en del av detta arbete har fastighetsenheten i nuläget identifierat 27 befintliga byggnader inom kommunens fastighetsbestånd som omfattas av PBL:s krav, eftersom de har mer än 20 parkeringsplatser. Av dessa byggnader har 4 redan en eller flera laddningspunkter, medan resterande 23 byggnader ska utrustas med minst en laddpunkt för att uppfylla lagkraven.

För att kunna övervaka att beslutade villkor för användningen av en laddplats följs måste kommunen genom en lokal trafikföreskrift besluta om platsen ska vara laddplats och vilka villkor som ska gälla där. I sin roll som sakkunniga inom trafiklagstiftning och ansvarig för myndighetsutövning inom trafikområdet kan gatu- och parkenheten utgöra en stödfunktion till andra aktörer om hur laddplatserna bör utmärkas och besluta om lokala trafikföreskrifter så att parkeringsövervakning kan ske.

Etablering och arbetssätt

Enligt Norrtälje kommuns trafik- och mobilitetsstrategi får kommunen inte själv driva eller underhålla publik laddinfrastruktur men kan upplåta kvartersmark för detta ändamål. Det innebär att kommunen inte heller ska ta del av intäkter eller stå för investerings- och underhållskostnader. Externa aktörer ska således vara ansvariga för etablering och drift. Publik laddinfrastruktur på kommunal mark ska i första hand riktas till besökare som använder kommunala verksamheter och till anställda i kommunen för att underlätta fossilfri pendling.

Fastighetsenheten har genomfört en analys för att utvärdera bästa tillvägagångssätt för utbyggnad av laddinfrastruktur på kommunens mark i enlighet med Norrtälje kommuns Trafik- och mobilitetsstrategi. Analysen har utvärderat om kommunen bör upphandla publika laddplatser som en tjänstekoncession eller om det finns sätt att arbeta med markupplåtelse via nyttjanderättsavtal som uppfyller lagkrav. Många andra kommuner har valt att arbeta med nyttjanderättsavtal. Det har visat sig vara det mest effektiva sättet att främja fler etableringar av publik laddning på kommunens mark från externa aktörer och samtidigt främja en sund konkurrens där både stora och små aktörer har möjlighet att etablera sig. Norrtälje kommun skall enligt trafik- och mobilitetsstrategin inte stå för investerings- och underhållskostnader, vilket också talar för ett arbetssätt med nyttjanderättsavtal.

Utifrån analysen är fastighetsenhetens rekommendation att Norrtälje kommun etablerar ett arbetssätt där publika laddstationer möjliggörs via nyttjanderättsavtal, i likhet med Stockholm stad och andra kommuner. Genom denna modell kan Norrtälje kommun säkerställa en snabb och effektiv utbyggnad av laddinfrastruktur, samtidigt som kommunen uppfyller gällande lagkrav och underlättar för olika aktörer att investera i laddning på kommunens mark. Detta har tidigare skett i samarbete mellan Norrtälje Energi (leverantör), fastighetsenheten (fastighetsägare) och mark- och exploatering (avtalsstöd) exempelvis vid

kommunhuset och Rimbo Idrottshall. För kvartersmark som är privatägd behövs inte kommunens tillstånd, som vid exempelvis restauranger och matvarubutiker.

Utbyggnad och möjliga nya platser

Under de senaste 5 åren har den publika laddinfrastrukturen byggts ut kraftigt i Norrtälje kommun genom bland annat Norrtälje Energi AB (NEAB) försorg och fått en relativt god geografisk spridning med tyngdpunkt mot de större tätorterna samt replipunkter ut mot skärgården.

Enligt trafik- och mobilitetsstrategin ska kommunen sträva efter att laddinfrastruktur finns på kommunens pendlarparkeringar. När nya pendlarparkeringar planeras ska dessa antingen planläggas som kvartersmark eller vara på oplanerad mark för att underlätta etablering av laddinfrastruktur. Strategin nämner även att vissa parkeringar för centrumändamål finns på kvartersmark och kan vara lämpliga för etablering av publik laddinfrastruktur.

Med utgångspunkt i ovanstående riktlinjer har en översyn gjorts för att identifiera lämpliga platser för fortsatt utbyggnad. Vad det gäller pendlarparkeringar så har laddstolpar installerats på pendlarparkeringen i centrala Rimbo. Övriga pendlarparkeringar som inte ligger på allmän plats utan på kvartersmark eller ej planlagd mark som kan vara lämpliga att upplåta till laddplatser är Rösa och Ledinge pendlarparkering längs med E18 samt parkeringen bakom OKQ8 i Norrtälje stad. Vad det gäller parkeringar för centrumändamål ligger delar av den stora parkeringen vid busstorget i centrala Norrtälje (Thor) på kvartersmark och skulle kunna vara lämplig för laddplatser. En fördjupad dialog krävs dock med berörda avdelningar inom samhällsbyggnadskontoret för att säkerställa att en upplåtelse för laddstolpar inte hindrar framtida exploateringsplaner i området.

Kommunens fordonsflotta

För att den kommunala fordonsflottan ska vara fossilfri till 2030 måste nya bilar köpas in som drivs av fossilfria drivmedel. Stora delar av dessa kommer att vara laddbara. En förutsättning för att köpa in nya eldrivna fordon är att kommunens tjänstebilsparkeringar utrustas med laddplatser. I nuläget finns det planer på fyra laddpunkter på tjänstebilsparkeringen norr om kommunhuset.

Koppling till gällande styrdokument

- Miljö- och klimatstrategi
- Trafik- och mobilitetsstrategi
- Plan- och bygglagen
- Mål och budget 2025-2027
- Verksamhetsplan 2025-2027

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts av samhällsbyggnadskontorets fastighetsenhet, gatuparkenheten och Norrtälje Energi.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för att etablera de publika laddstationerna bärs av de laddaktörer som kommunen sluter nyttjanderättavtal med, inklusive kostnaderna för markarbeten för elanslutning. Kommunens kostnader består av arbetstid för att analysera lämpliga platser, uppdatera kartan, hantera ansökningar och skriva avtal och trafikföreskrifter, samt mindre kostnader för gatuarbeten för att till exempelvis ändra parkeringsskyltning vid laddplatserna.

Kostnader för att etablera verksamhetsspecifika laddstationer bärs helt av kommunen själv. Detta tas med i budgetdialogen för 2026 och följa planen för elektrifieringen av fordonsflottan.

För installation av publik laddning finns bidrag kallat "Klimatklivet" att söka via Naturvårdsverket. Naturvårdsverket och länsstyrelsen utreder behovet av utbyggnad av publik laddinfrastruktur genom länsvisa öppna samråd. Därefter öppnas en utlysning för anbud. Klimatklivets stöd till laddinfrastruktur är just nu inriktat mot en spridning av laddstationer över landet snarare än förtätning med många laddstationer nära varandra. Bidrag upp till 70% av investeringskostnaden kan beviljas. Naturvårdsverket har också ett bidrag som heter "Ladda bilen". Bidraget kan ge organisationer bidrag för kostnader som arbete, material, grävning, installation och liknande. Bidraget täcker upp till 50 procent av kostnaderna, men med ett maxbelopp 15 000 kr per laddpunkt. Det kan inte gå till publika laddstationer eller laddstationer som måste installeras enligt lag, annan författning eller villkor i tillstånd.

Konsekvenser för barn

Utbyggnad av laddinfrastruktur anses inte ha några negativa konsekvenser för barn, däremot gynnar övergången till fossilfria drivmedel framtida generationer.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Med en geografiskt god spridning av laddpunkter i vår stora kommun främjas landsbygd- och skärgårdslivet. Norrtälje kommun med sin höga andel fritidsboende gynnas av bra möjligheter till laddning i närhet till fritidshusområden och hamnar.

Anna Keskitalo
Samhällsbyggnadsdirektör
Samhällsbyggnadskontoret

Hans Heuser
Fastighetschef
Samhällsbyggnadskontoret

Bilaga/Bilagor

- Bilaga – Nulägesbild laddinfrastruktur Norrtälje kommun 2025-03-03
- Bilaga – Fastighetslista – lagkrav parkeringsplatser 2025-03-03

Beslut skickas till

Handläggare/Samhällsbyggnadskontoret
Samhällsbyggnadsdirektör/Samhällsbyggnadskontoret
Fastighetschef/Samhällsbyggnadskontoret
Gatuparkchef/Samhällsbyggnadskontoret
Norrtälje Energi AB